

Mahkemei temyiz teşkilâtının tevsiine dair kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilâm : 27/V/1926 - Sayı : 383)

No.
834

BİRİNCİ MADDE — Mahkemei temyiz teşkilâtının tevsiine dair 14 teşrinisani 1339 tarihli kanunun ikinci ve üçüncü ve mehakimin teşkilâtına ait ahkâmı muadil 8 nisan 1340 tarihli kanunun sekizinci maddeleri yerine aşağıdaki madde konulmuştur:

1 - Temyiz mahkemesi, üç hukuk ve üç ceza dairesinden müteşekkil ve her birinin vazifesi bu kanun ve usulü muhakemat ve sulh hâkimleri kanunlarıyla muayyendir.

2 - Temyiz dairelerinden her biri bir reis ve altı azadan terekkip ve beş zat ile teşekkül eder. Bunlardan maada temyiz heyeti umumiyesinden gösterilecek ihtiyac üzerine üç kadar ihtiyat aza dahi bulunabilir. Daire reislerinin fevkinde bir birinci reis ve başmüddeiumumilik refakatinde bir baş muavin ile lüzumu kadar muavin bulunur.

3 - Ceza kanununda idam ve müebbet ve muvakkat ağır hapis ve müebbet sürgün ve beş seneden fazla hapis ve hidematı ammeden müebbeden memnuiyet cezalarını müstelzim cürümlere ait hüküm ve kararlar birinci; ve birinci daire vezaifi haricinde kalan cürümlere ait veya bu davalara müteferri bilcümle hüküm ve kararlarla cezada nakli dava ve ceza tatbikatı kanununun otuz altıncı maddesile temyize mevdu kısma müteallik tayini merci hususatı ikinci; ve kabahat davaları ile bütün hususî kanunlarda cezayı mucip fiillere ve tashihi sin ve kayıt ve isim ve damga cezayı naktisi davalarına mütedair kararlar üçüncü ceza dairelerinde temyizen tetkik olunur.

Muhakemeleri temyize mevdu hâkim ve valilerin muhakemesi filin mahiyetine göre mümasil fiillerin mercii temyizi olan daireye ait ve bu bapta sudur edecek kararların ahkâmı usuliye dairesinde temyiz sıfatı ile tetkiki ceza heyeti umumiyesine raciştir.

4 - Hukuk dairelerinden birincisi, ikinci ve üçüncü hukuk dairelerinin vazifeleri haricinde kalan hukuk ve ticaret davalarına; ikincisi aynı haklar müstesna olmak üzere şahsa ve aileye ve mirasa müteallik hukuk işleriyle hukuk ve ticarete alehtlak nakli dava ve tayini merci hususatına; ve üçüncüsü sulh kanunu ahkâmına tevfikân sulh mahkemelerince görülen hukuk ve ticaret işlerine müteallik hüküm ve kararları temyizen tetkik eder.

Ahkâmı mahsusası dairesinde alenî mürafaa ve tashihi karar hususatı kemakân caridir.

5 - Temyiz birinci reisi heyeti umumiyelere riyaset ve bu heyetlere mevdu vazifeleri tanzim ve idare, azayı dairelere tevzi ve ledelhace işi nisbeten az olan dairesinin bir azasını işi çok olan daireye muvakkaten sevk ve Mahkemei temyiz

intihabatına müteallik işleri hakkında vekâletle muhabere eder. Daire reis ve azaları birinci reisin göstereceği lüzum üzerine heyeti umumiye vazifesinde birinci reise muavenet ve birinci reisin mazeretinde reislerden en kıdemlisi kendisine vekâlet eder.

İKİNCİ MADDE — Mahkemei temyiz heyeti umumiyesi, ceza ve hukuk olmak üzere iki kısımdır. Ceza heyeti umumiyesi, ceza ve hukuk heyeti umumiyesi hukuk dairelerinden teşekkül eder. Her iki kısımda kendi adedi müretteplerinin üçte ikisinin içtimaile nısbı müzakere ve mevcudun üçte ikisinin ittifakile nısbı ekseriyet hâsıl olur.

Heyeti umumiyede ekseriyet temin olunamayan mesailde o kısma mensup olup müzakereye iştirak etmemiş olan aza celbolunur. Bu suretle de sülüsani ekseriyet temini kabil olamazsa her iki heyeti umumiye içtima davet ve ikinci fıkra mucibince teşkil olunarak ekseriyeti mutlaka ile karara raptolunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Temyizin iki dairesi veya bir dairenin iki kararı arasında birbirinin aynı meselelerde tezat ve mübâyenet görüldüğü veya takarrür etmiş bir içtihadın tebdiline ihtiyaç hâsıl olduğu takdirde temyiz birinci reisi alâkadar dairelerden mütebayın ilâmları veya içtihadın tebdiline saik olan sebepleri mutazammın evrakı celp ve telhis ve nüshalarını teksir ile içtimadan en aşağı üç gün evvel Heyeti Umumiyeye tevzi ve içtima gününü de tayin eder. Bunun üzerine alâkadar daireler dahi azasından birini o dairenin noktai nazarını teşrih ve müdafaaya memur eyler. Her kısmın üçte ikisiyle teşekkül edecek heyeti umumiyede ve ceza işlerinde baş müddeiumuminin de huzurile keyfiyet tetkik olunduktan sonra neticede bu mevcudun üçte ikisinin ittifakile ittihaz olunacak karar mümasil işlerde mabihilimtisal olur.

Bu meselelere temyiz birinci reisi, baş müddeiumuminin veya alâkadar dairelerin sevkile muttali olabileceği gibi resen dahi vaziyet eder.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Mahkemei temyiz kararlarına karşı cezada tashihi karar usulü ancak hüküm ve kararın zat ve mahiyetine doğrudan doğruya müessir olmak üzere temyiz lâyihasında veya tebliğnamede dermeyan olunan bir hususun temyiz ilâmında meskûtünanh kalması halinde caridir.

Tashihi karar talebi baş müddeiumumiye aittir. Bu talep üzerine temyiz tetkikatı asıl ilâmı vermiş olan hususî dairece icra olunur.

Mahallî müddeiumumileri resen veya alâkadar olanların müracaatı üzerine baş müddeiumuminin bu bapta nazarı dikkatini müdellel mütaleata müsteniden celp ve evrakını irsal ederler. Ancak müracaatı vakıayı mucip tashih görmezlerse mücerret bu yüzden dolayı ilâm hükmünü tehir edemezler.

Baş müddeiumumî müracaatı vakıayı bittetik göreceği lüzum üzerine ilâmın ıerasını veya tehirini derhal mahalline işar ve badehu muktazasına tevessül eyler.

BEŞİNCİ MADDE — Ceza dairelerinden birinin kararına karşı baş müddeiumumî, ilâmın kendisine tevdi tarihiden itibaren iki hafta zarfında, ceza heyeti umumiyesine itiraz hakkını haizdir.

ALTINCI MADDE — Teşkilât ve usulü muhakemat kanunlarile sair kanunların işbu kanuna muhalif ahkâmı mülğadır.

YEDİNCİ MADDE — İşbu kanun 1926 senesi temmuzunun birinci gününden itibaren meridir.

SEKİZİNCİ MADDE — İşbu kanunun icrasında Adliye vekili memurdur.

10 mayıs 1926

<i>Cumhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	11 - V - 1926 tarih ve 2/567 No. lı tezkere ile
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cumhuriyet Riyasetinden mevruat tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	12 - V - 1926 ve 4/439
<i>Müzakerati ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa 24 180,226 25 56,57,65,68
<i>İşbu kanunun alakadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	371,469